

ATT SKRIVA EN FILMSCEN

Ett filmmanus består av scener. En scen är beskrivningen av en handling som utspelar sig på en och samma plats under en sammanhängande tidsperiod. Grundprincipen är att det som ingår i ett och samma händelseflöde bildar en scen.

Samma plats betyder att om man har personer i en lägenhet och man klipper över till ett annat rum i lägenheten blir det en ny scen. Ifall personerna däremot går till ett annat rum, till exempel under ett pågående samtal, och kameran följer med i rörelsen räknas det som en och samma scen.

Sammanhängande tidsperiod innebär att om en karaktär somnar på kvällen och vaknar på samma plats nästa morgon så byts scenen.

Scener skrivs alltid i presens. Alltså

Peter hugger ved med en trubbig yxa. Yxan slinter och han hugger sig själv i benet.

INTE:

Peter högg ved med trubbig yxa. Yxan slant och han högg sig i benet.

En scen kan innehålla följande typ av text:

- Scenrubrik där man anger om det är interiör eller exteriör, plats och tid på dagen samt scenens nummer.
- Beskrivning av vad publiken ser, det vill säga miljö, medverkande rollfigurer, vad de gör och vad som sker.
- Namn på den rollfigur som talar.
- Parentes där man anger ifall personen gör något samtidigt som den talar eller om den talar på något speciellt sätt.
- Repliker.

Exempel:

7. INT - SIMSTADION. DUSCHRUM/BASTU - DAG

Bastudörren öppnas och FELIX kommer in i bastuns värme. Han lägger glasslådan utanför bastun på golvet. Han stänger dörren och klättrar upp på laven. Han kastar ett ämbar vatten på stenarna. Bastun fylls med ånga. Felix lägger sig liggande på laven. Han känner försiktigt på sina blåfrusna fingrar och sluter ögonen.

FELIX
(sträcker på sig njutningsfullt)
Aaahhh.

SIMVAKTERNA kikar in i bastun och viskar med varandra. En av simvakterna grabbar blixtnabbt frysboxen. En annan regler dörren utifrån med hjälp av en lång borste.

FELIX
Hej hallå? Vad håller ni på med?

En fungerande scen är originell och fängslande, både för den tilltänkta publiken men också för läsaren. En scen börjar ofta med något som fångar intresset, och scener innehåller ofta en vändpunkt som förändrar karaktärens situation.

En scen skapar förväntningar och överraskar tittaren. En bra scen skapar bilder i huvudet hos läsaren, och i bästa fall förmedlar den karaktärens känslor och tankar genom att beskriva handling. Grundregeln är att en scen är beskrivning av handling: det är text som innehåller mycket verb (i presens) men nästan inga beskrivande adjektiv eller adverb. Detta tål att upprepas: kärnan i manusskrivandets svåra konst är att kunna förmedla mänskliga känslor och tankar genom att beskriva handling.

På följande sida hittar du ytterligare tekniska formatanvisningar.

MANUSETS FORMATREGLER

- 1 Titeln skrivs ut med citationstecken mitt på förstasidan. Typsnitt: Courier, 12 punkter (gäller hela manuset).
- 2 Författarnamnet placeras under titeln.
- 3 Datering, versionsnummer och typ av manus (grovmanus, slutmanus osv.)

Ex.

"HUNGER"

Ett filmmanus
av Anna Andersson

5 april 2022
Förhandsuppgift

TITEL

1. EXT. EL INT. PLATS - TIDPUNKT

Beskrivning av scenen, karaktärer och handling skrivs på sidorna på detta sätt. Använd VERSALER när du skriver namnet på en karaktär första gången hen förekommer i manuset. Använd också VERSALER för ljudeffekter. Stryk under istället för att använda halvfet stil.

KARAKTÄRENS NAMN
(det sätt hen pratar på)

skrivs i parentes)
Här skrivs dialogen.
Observera att dialogen skrivs
i en indragen kolumn.

KARAKTÄR NR 2
Pratar här.

KARAKTÄR NR 3
Pratar här.

KAMERARÖRELSER och ÖVERGÅNGSINSTRUKTIONER anges mer
sällan, eftersom det är regissörens sak. Sådant anges
om det behövs för en speciell effekt, typ JUMP CUT.

2. INT. HOTELLRUM - KVÄLL

Här skriver du vad tittaren ser.
Dialogen skrivs två rader under beskrivningen.

KARAKTÄRENS NAMN
Om dialogen är så lång att den
inte får plats på sidan, så

FORTSÄTTER

FORTSÄTTER

KARAKTÄRENS NAMN
gör man på detta sätt

(O.S.)

(OFF SCREEN) utanför bilden
används när man vill ange att den som talar eller ett
ljud som hörs inte syns i bild

(V.O.)

(VOICE OVER)
anger att rösten kommer från en fristående berättare

(i telefonen), (ur högtalaren) etc.

anger vart ljudet tar vägen eller varifrån det kommer

INTERCUT

används för att ange att dialogen sker mellan två personer som inte befinner sig i samma rum (t.ex. ett telefonsamtal). På det sättet behöver man inte skriva en ny scen för varje person/replik.

Källor:

Lindqvist, Fredrik (2009) Att skriva filmmanus, AdAstra, Stockholm.